

Ηγάπα να πιστεύη ότι η προσευχή της μητρός του έτελεσφόρησεν τὰ συμβάντα δὲ τοῦ βίου αὐτοῦ τὰ τε εὐτυχῆ καὶ δυστυχῆ πάντοτε ἀπέδιδεν εἰς τὴν θεΐαν Πρόνοιαν.

Η ΕΞΕΓΕΡΣΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

Ἐτελεύτησεν ἄρτι ἐν Παρισίοις εἰς τῶν διαπρεπεστάτων σοφῶν καὶ συγγραφέων τῆς Γαλλίας, ὁ Λιτρὲ, ἀνὴρ μέγα ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ κησάμενος κύριος ἕνεκα τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ. Ἀνῆκε εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου Κόντ ἰδρυθεῖσαν σχολὴν τῆς θετικῆς φιλοσοφίας ((*philosophie positiviste*) μετὰ πολλοῦ ζήλου ὑπερμαχήσας τῶν δογμάτων αὐτῆς. Ἦτο ἀδάπτιστος, ἄθεος· περιεφρόνει καὶ ἐνέπαιζε τὴν θρησκείαν τοῦ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ σταυρωθέντος ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ὀλίγας ἐβδομάδας πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τοῦ διαταράσσου ὑπὸ μελαγχολικῶν σκέψεων ἐξηγήθη ἡ συνείδησις αὐτοῦ καὶ κατείδε τὸ βάραθρον εἰς ὃ ἐξωθεῖτο· ἐπίστευσεν τότε εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν καὶ εἰς τὴν ἀνταπόδοσιν, ἣν τέως πεισιμόνως ἤρνεϊτο. Προσκαλεσάμενος ἱερεῖα ἐξωμολογήθη, τὴν δὲ προτεραιὴν τοῦ θανάτου αὐτοῦ βαπτισθεὶς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἐκοινωνήσας τῆς θεΐας εὐχαριστίας. Ἐδεήθη τοῦ Θεοῦ νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ καὶ μετὰ συντριβῆς καρδίας ἐπεκαλεῖτο τὸ ὄνομα τοῦ Αὐτρωτοῦ, ὃν ἐν τῷ βίῳ περιεφρόνει· τὸ ὄνομα δὲ τοῦτο προφέρων παρέδωκε τὸ πνεῦμα εἰς τὸν πλάστην. Μέγα τὸ ἔλεος τοῦ ὑψίστου καὶ μεγάλη ἡ ἐν τῇ καρδίᾳ φωνὴ τῆς συνειδήσεως ἥτις εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ.

Ο ΜΑΡΤΥΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Δὲν εἶναι μυθιστορία εἶναι γεγονὸς, πιθανὸν ὅμως νὰ μὴ εἶναι μόνον εἰς τὸ εἶδος τοῦ. Ὅπως δὴποτε καὶ ἀνέχη τὸ πρᾶγμα διηγοῦμαι ὃ, τι ἤκουσα καὶ εἶδον. Ἐκαλεῖτο Δουβιβιέ, παιδίον γενναῖον, πρᾶον ὡς ἀρνίον, ὑπηρετικόν, εὐχαρι... Πλὴν τὸ δυστυχὲς ἦν καταβεβλημένον ὑπὸ τινος ἐλαττώματος... Τί λέγω; ὑπὸ ἀληθοῦς μονομανίης...

Οἱ τυπογραφικοὶ χαρακτῆρες κατεγοήτευον αὐτὸ, τὸ ὄνειρόν του καὶ ἐξ αὐτῶν ἔτι τῶν θρανίων τοῦ σχολείου ἦτο νὰ ἴδῃ τὸ ὄνομά του τετυπωμένον. Δι' ὃ μόλις ἐξῆλθε τοῦ πανεπιστημίου *alma mater* οὐδὲν σπουδαιότερον εἶχε, εἰμὴ νὰ ῥιφθῇ ὡς ἀπληπισμένον εἰς τὴν φιλολογοίαν.

Δυστυχὲς παιδίον!

Τὸ βλέπω εἰσέτι διατρέχον ὄλα τὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων μετὰ τὰ χειρόγραφα τοῦ ὑπὸ μάλης. Οἱ ὑπηρετῆται τὸν ἐγνώριζον καὶ ὅτε διέκρινον αὐτὸν εἰς τὰ κάτω τῆς κλίμακος ἀνεκράζον.

Ἐ! Κύριε!... ἀνωφελῶς ἀναβάνετε!... δὲν εἶναι τις ἐν τῷ γραφεῖῳ.

Ἐκείνο ὅμως ἀπαθὲς, ἀποφασιστικόν, πλήρες ἐλ-

πίδος ἀνῆρχετο τὰς βαθμίδας καὶ εἰσόδον ἐν μεγάλῃ βίᾳ εἰς τὸ γραφεῖον ἔλεγε.

— Θὰ προσμείνω τὸν συντάκτην. Τέλος κατήτησε νὰ τὸν θεωρῶσιν ὡς ἐπιπλόν. Ὑπνώττεν ἐν τινὶ γωνίᾳ ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας ὑπ' οὐδενὸς παρατηρούμενος· ἐπερίμενε τὸν συντάκτην!

Ἐνίοτε—σπανιώτατον τὸ τοιοῦτον—ἐλάμβανε ἐπὶ τινα στιγμὴν ἐλπίδας ἐγένετο δὲ τοῦτο δασάκις τὸ προσωπικόν τοῦ γραφείου ἤλασσε. Οἱ νεωστὶ ἐρχόμενοι μὴ γνωρίζοντες αὐτὸν ἐδέχοντο ἐνίοτε τί ἐκ τῶν χειρογράφων τοῦ ὑπισχνούμενοι εἰς αὐτὸν νὰ τὸ ἀναγνώσῃ.

Δὲν ἐχρειάζετο πλειότερον διὰ νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὴν μετριόφρονα κατοικίαν του, λαμβάνων στάσιν ἰδιαιτέρην καὶ καταμετρῶν τοὺς διαβαίνοντας μετ' ὄψος τοιοῦτον, ὡς νὰ τοῖς ἔλεγε...

Χαίρετε!... Καὶ ἐγὼ ἐπίσης θὰ ἴδω ἴσως αὔριον τὸ ὄνομά μου τετυπωμένον.

Ἄστῃ ἡ ἐπαύριον δὲν ἐφαίνετο ποτέ!

Πλὴν!... ἀπατώμαι... δις παρ' ὀλίγον νὰ γίνῃ.

Πρῶτον εἰς τινα τῶν νεκρογενῆ των ἐκείνων νησῶν, αἵτινες παραδίδουσι τῷ Θεῷ μετὰ τὸν τρίτον ἀριθμὸν τὸ πνεῦμα, ὅπερ ἡδύνατο νὰ ἔχῃσι.

Ὁ ἀτυχὴς Δουβιβιέ μόλις ἐπίστευσεν ὅ,τι ἔβλεπε.

Πλὴν ἦτο ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, καὶ εἰς εὐτυχίαν ἀνεκφραστον ὁπότε ὁ διευθυντῆς τοῦ φύλλου τῷ εἶπεν.

— Ἐλθετε ἀπόψε νὰ λάβητε τὰς διορθώσεις.

— Τὰς διορθώσεις!... Τὰς διορθώσεις κάτωθι τῶν ὀποιῶν θὰ εὐρίσκονται τὰ ὀκτὼ ταῦτα στοιχεῖα Δουβιβιέ. Ἐβλεπεν ὄνειρον ἐρηγορῶς, οὕτω τοῦλάχιστον ἐνόμιζε.

ὦ! πόσον ἡ ἡμέρα τῷ ἐφάνη μακρὰ! πλὴν τέλος παρήλθεν αὐτῇ.

Μόλις ἐφθασε ἡ πέμπτη ὥρα καὶ ὁ Δουβιβιέ μετὰ πάλλουσαν καρδίαν εἰσῆλθεν εἰς τὸ τυπογραφεῖον ἐνθα τῷ ἐνεχείρισαν δύο ῥάκη χάρτου ὕψος ἕνεκα τῆς προσψάσεως τοῦ πιστηρίου... Ἐθριάμβευσε...

Δεκάκις ἀνέγνωσε καὶ ἐπανέγνωσε τὸ ἄρθρον του... Εἰκοσάκις ἐγείθη τῆς εὐτυχίας τοῦ νὰ θαυμάσῃ τὴν ὀπογραφὴν του.

Τὴν ἐπαύριον λίαν πρῶτ' ἐπορεύετο εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἐφημερίδος, ἵνα ζητήσῃ τριάκοντα ἀντίτυπα μετὰ τοῦδε ἀνεκδότου πεζῆς συγγραφῆς του.

Πλὴν... κἀτηραμένη ἀπάτη ἡ θύρα ἦτο κεκλεισμένη, ἐργάτης δὲ τις τῷ λέγει περιφρονητικῶς.

Τὸ ἄρθρον σας!... Τὸ φύλλον δὲν ἐξεδόθη καὶ δὲν θὰ ἐκδοθῇ διότι, ἐπειδὴ χρεωστοῦσι πολλὰ γράματα εἰς τὸν τυπογράφον ἀρνεῖται οὗτος νὰ τὸ τυπώσῃ.

Ἡ δευτέρη συγκίνησις τοῦ δὲν ὑπῆρξεν ἤττον δευτεῖα τῆς πρώτης.

Ἡ πεζὴ συγγραφὴ του ἐγένετο ἐπίσης δεκτὴ μετὰ